Taxa poştală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 13.837/1942.

Preţul acestui număr 7 Lei

Cenzurat

Anul XXV. Blaj, Duminecă la 12 Decemvrie 1943 Nr. 50

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL: Pe un an 400 Lei, pe un jumătate de an 200 Lei. Abonamentele se plătesc numai înainte!

Înscrisă în registrul publicaţiunilor periodice al Tribunalului Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.
Intemeietori: † Al. Lupşanu-Melin şi Iuliu Maior
Proprietar şi director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU
Adresa: BLAJ, jud. Târnava Mică. Telefon Nr. 68.

ANUNŢURI ŞI RECLAME: Un şir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 16. Lărgimea de 1 centimetru Lei 60

Păcatul apostaziei

Şire pentru cei ce vreau să-şi schimbe religia cea adevărată, pentru un os de ros

Sunt la noi încă mulţi oameni slabi în credinţă, — atât printre cei fără de carte cât şi printre cei ce se ţin învăţaţi —, care pentru un simplu ciolan de ros, pentru o simplă farfurie de linte, se lapădă de credinţa cea adevărată. Grozavă rătăcire săvârşesc aceşti nefericiţi şi nu vor putea scăpa de pedeapsa lui Dumnezeu, care a spus că se va lăpăda de toţi aceia care se lapădă de Dânsul. Pilda ce urmează (şi pe care am luat-o din cartea Părintelui Ioan Vultur: Comoara Predicatorilor, apărută zilele trecute), ne va lămuri mai de aproape cele spuse:

„După răscoalele Polonezilor din 1863, scrie Păr. Vultur, un general rus obţinuse, pentru serviciile sale, moşii întinse dela ţarul Rusiei, moşii confiscate dela mănăstirea catolică din Turek. Chemat să plece în războiul ruso-turc din 1876, generalul voi, înainte de a pleca pe câmpul de luptă, să şi atragă noui favoruri dela ţar. Chemă deci la sine pe toţi iobagii de pe moşiile sale dela Turek, care erau cu toţii nişte Polonezi catolici, şi le zise: „Vă voiu da unui fiecăruia dintre voi câte un mare petec de pământ, înainte de a pleca pe câmpul de luptă, dacă vă veţi lepăda de religia catolică şi veţi îmbrăţişa religia ortodoxă rusească. Gândiţi-vă bine la acest lucru şi aduceţi-mi pe mâine răspunsul". Sărmanii iobagi se duseră acasă, se adunară apoi la unul dintre ei şi se sfătuiră, cum să răspundă mai bine stăpânului care a început să facă pe „milostivul".

In ziua următoare se duseră la general şi-i ziseră: „Măria ta, iată-ne răspunsul: Când cineva ne propune, să ne schimbăm calul cu al său şi pe deasupra ne mai dă şi bani, noi credem că animalul nostru e mai bun decât al său. Trebue deci că religia noastră e mai bună decât cea rusească, pentrucă vreţi să ne daţi pământ pentru a ni-o schimba. Drept urmare, Măria ta, noi rămânem ceeace suntem". — „Hoţi şi oameni de nimica ce sunteţi, strigă generalul ţarist, plecaţi de aci, dacă vreţi să nu vă ajungă cnutul (biciul cu plumb) meu!".

Sărmanii iobagi polonezi, voiră mai bine să îndure mizeria, necazul şi biciul cu plumb decât să se lapede de credinţa lor catolică. Frumoasă pildă de eroism creştinesc, de demnitate şi cinste au dat ei pentru mulţi oameni din zilele noastre... Ce lecţie usturătoare în purtarea acestor sărmani iobagi pentru acei oameni din zilele noastre care-şi schimbă religia cea adevărată, îmbrăţişând una falsă, numai pentru a-şi aranja nişte chestii lumeşti. Păcatul lor numit apostazie *este unul dintre cele mai înfiorătoare păcate şi Dumnezeu îl pedepseşte greu, de multeori încă în lumea aceasta, dar despre aceasta vă voiu scrie cu altă ocazie.*

Florea Hodălanu

Calendare sunt multe, dar ca al nostru nu o nicăunul. Cumpăraţi-l şi veţi vedea că avem dreptate.

O sărbătorire rară

Banca „Patria" din Blaj sărbătoreşte pe Directorul ei

Joi, în 9 Decemvrie 1943, s'au împlinit 50 ani de când D. *Victor Muntean*, directorul băncii „Patria" din Blaj, face slujbă la această bancă. Rar se întâmplă ca cineva să rămână o viaţă întreagă tot la aceeaşi instituţie. Cei mai mulţi, fie pentru venituri mai mari, fie pentru aşezări mai prinicioase, se mută dintr'un loc într'altul. Dl Victor Muntean însă rămâne dela început tot la Blaj, la banca „Patria".

Şi-a început slujba la această bancă în 9 Decemvrie 1893, îndată după ce a isprăvit şcoala şi a dat examenul de bacalaureat.

Mai întâi a lucrat ca funcţionar al băncii, apoi ca întâi contabil şi din 2 Noemvrie 1920 ca director al ei.

A ajuns în fruntea băncii, chiar atunci când încep greutăţile cele mai mari pentru toate băncile din ţară. Aceste greutăţi le simţeşte şi banca „Patria". Dl Victor Muntean însă nu se lasă înfrânt. Munceşte cu stăruinţă şi reuşeşte ca în scurtă vreme banca să fie îndreptată iarăşi pe drumul bun din trecut.

Incă de pe vremea când era contabil a lucrat foarte mult şi la insoţirile „Consum", „Plugarul" şi „Vulcanul" din Blaj, cari au luat fiinţă pentru a înlesni atât blăjenilor, cât şi satelor din jur, câştigarea mai cu uşurinţă a diferitelor mărfuri şi materiale de clădit.

La stăruinţa dlui Victor Muntean, aceste insoţiri se contopesc cu banca „Patria". Tot la stăruinţa Dsale se contopeşte cu „Patria" şi insoţirea „Piatra" din Teiuş, care devine filiala „Patriei" şi se înfiinţează o nouă filială şi la Şărmaş în jud. Cluj.

Incă pe vremea regimului unguresc, multă vreme a fost comandantul suprem al Pompierilor din Blaj. După demobilizare, în 1918 a intrat în Garda Naţională, lucrând la aprovizionarea judeţului.

Timp de 4 ani a fost comandantul premilitarilor din Blaj, apoi primar al Blajului, lucrând mult pentru oraş.

Azi e primcuratorul bisericii parohiale din Blaj, îngrijindu-se cu stăruinţă de biserică. Repararea şi pictarea bisericii s'a făcut cu ajutoare colectate de primcuratorul d. Victor Muntean.

Războiul cel mare l-a petrecut pe front fiind înaintat la rangul de căpitan, şi pentru vitejie a fost decorat în 5 rânduri.

Pentru munca depusă în toate părţile a fost decorat şi cu „Meritul Comercial" şi „Coroana României" în grad de cavaler.

Banca Patria e mândră că are în fruntea ei pe Dl Victor Muntean şi la sărbătorirea pe care i-o face la împlinirea a lor 50 ani de muncă, ne alăturăm şi noi dorindu-i să trăiască la mulţi ani spre binele băncii şi a celor cari îl stimăm şi preţuim.

S'a stins sora I. P. S. nostru episcop

In 27 Noemvrie a c. s'a stins la Beiuş doamna Maria Gruiescu născută Frenţiu învăţătoare pensionară sora Excelenţei sale Dr. Valeriu Traian Frenţiu Episcopul Oradiei şi Administrator Apostolic al Mitropoliei române unite de Alba-Iulia şi Făgăraş.

Distinsa matroană a trecut la cele veşnice în al 74-ea an al vieţii sale cinstite în slujba celor nevoiaşi şi lipsiţi cari în persoana ei au aflat totdeauna sprijinul şi ajutorul neprecupeţit fără deosebire de credinţă ori considerare. Atâţia orfani şi încercaţi ei îi datorează existenţa şi ajutorul pe care ea l a dat cu largă inimă. A trăit după poruncile lui Dumnezeu şi ale Bisericii, în sensul cel mai înalt al cuvântului, făcându-şi o onoare din deprinderea virtuţilor.

De aceea a învrednicit-o Cel de sus de o scurtă suferinţă — abia trei zile — şi de o moarte uşoară, trecând la cele veşnice împărtăşită cu sfintele Taine şi în aşteptarea răsplăţii Bunului Judecător Isus, pe Care l-a primit în toată viaţa, zi de zi, la sfânta liturghie pe care o as-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

culta cu adâncă evlavie şi plină de reculegere.

Inmormântarea i-s'a făcut în 28 Noemvrie de către P P. S. S. Lor Episcopii Dr Ioan Bălan al Lugojului şi Dr Vasile Aftenie al Bucureştilor, incunjuraţi de un impunător sobor de preoţi, între cari Ilustritatea Sa Dr. Victor Macaveiu prepozitul şi vicarul Mitropoliei Blajului, Ilustritatea Sa Dr. Nicolae Brînzeu prepozitul Episcopiei Lugojului, Reverendisimul D. Iuliu Maior canonic metropolitan şi directorul „Unirii Poporului", Reverendisimul D. Dr Valeriu Hetco, protopopul Beiuşului, Reverendisimul D Dr. Nicolae Flueraş directorul liceului român unit „Samuil Vulcan", On. Ioan Matei profesor la liceul român unit de fete, iar ca diaconi preoţii Man Darie şi Cristea Nicolae. Personalitatea adormitei în Domnul a scos-o în evidenţă Păr. profesor Ioan Matei.

La slujba de înmormântare a ţinut să fie de faţă tot oraşul — în frunte cu Domn Alexandru Popp, prefectul judeţului B hor, Dr. Ios f Pop, prefectul judeţului Târnava-M că — Blaj, cu doamna — care ş-a arătat cinstea faţă de cea decedată şi iub rea faţă de Inaltul Păstor Excelenţa Sa Dr. Valer u Tr Frenţi u A cântat corul catedralei sub conducerea Păr. profesor Bruchental.

La groapă a vorb t în numele Un un : Mar ane eparh ale Doamna El za Dr. Pavel d rectoarea l ceului român un t de fete, aducând pr nosul faţă de cea care a şt ut să facă numa b ne pretut ndeni pe unde a trecut

Aşa s'a st ns ca o candelă din rândul celor vi o f inţă nob lă, o matroană ş o creşt nă aleasă a B ser cii noastre

Să aibă parte cu dreptii!

CRISTEA NICOLAE

GRAUNŢE SUFLETEŞTI

Vino Isuse în inima mea

Iată o femee care avea duhul neputinţei de 18 ani şi era gârbovă şi nu putea să se îndrepteze nici decum. Iar Isus văzându-o, a chemat-o şi i-a zis: femee, mântuitute-ai de boala ta. Şi şi-a pus pe dânsa mânile şi îndată s'a îndreptat. Mai marele sinagogei mâniându-se, zicea că de ce a vindecat-o Sâmbăta. Iară Domnul a zis, dacă voi deslegaţi vitele Sâmbăta de le adăpaţi, Eu de ce n'aş deslega Sâmbăta pe aceasta fiică alui Avram de legătura diavolului?

Prin aceste cuvinte Mântuitorul mustră pe Evrei, că pentruce ei ţin la nişte vite, cari n'au suflet, mai mult decât la o femee. Şi parecă zicem în gândul nostru, că de eram noi în locul lor n'am fi vorbit aşa, n'am fi socotit vitele mai presus decât pe oameni.

Dar oare nu se întâmplă acelaş lucru şi în vremea de azi, când vezi cucoanele dela oraş mergând ţanţoş pe stradă cu căţăi spălaţi şi bine hrăniţi? Decât că ceeace dă acelui căţel, mai bine ar da unui copil lipsit, unui copil orfan.

La sate, când dă căldura şi până nu se lasă frigul, oare nu se trimit copiii cu vitele la păşune în Duminei şi sărbători mai vârtos că este păstor comunal. De ce? Pentruca vitelor să le fie mai bine, iar copiilor ce n'ascultă Sf. Liturghie, să le fie mai rău.

Un tată şi-a bătut crunt soţia, că a trebuit să zacă. A doua zi acelaş tată pune în vedere unuia dintre fiii săi: Fiule, iar eşti neastâmpărat. Nu ştii că Dumnezeu vede totul şi te vede şi pe tine şi se va mânia pe tine că eşti rău?

La acestea însă copilul răspunde: Tată, dacă bunul Dumnezeu le vede pe toate şi se supără de cele rele, apoi oare ieri nu te-a văzut şi pe Dumneata Tatăl cel ceresc cum ai bătut pe mama şi după aceasta bătaie nu s'o fi supărat? Şi oare care-i motivul că la vite le areţi mereu trocuţa, vorba bună şi ţesala — iar cu mama srtigi mereu şi din când în când o mai şi baţi?!

Iată dară, cum trăeşte şi azi păcatul Evreilor, adică de a preţui vitele mai mult decât pe oameni!

Tot Evanghelia de azi ne mai spune că pe această femee o legase Satana de 18 ani, că nu se putea uita deloc la cer, numai la pământ.

Şi în cazul acesta putem spune cu amărăciune în suflet că sunt femei, cari se lasă legate de diavol în felurite chipuri şi încă ani dearândul. Mai ales în acest timp de război, când bărbaţii sunt mobilizaţi spre mai marea lor ruşine şi nenorocire. Şi nu numai a lor, dar şi a acelora cari nu pleacă deloc din sat şi-i vezi în fiecare clipă pe uliţă.

Sunt nouă luni de când s'a întors Andrei acasă. Slăbit şi uscat, ca piciorul lui de lemn. Luase bine în urechi, dela mamă-sa, despre purtările slabe ale soţiei, amar care îl ardea mai rău decât rana dela picior. După mai multe spovedanii, şi un Sf. Maslu cu 7 preoţi, a murit. Piciorul lui de lemn însă nu i l-au îngropat. La mai bine de o lună dela înmormântare, când văduva voia să plece iar pe căile diavolului, piciorul de lemn, păstrat de soacră-sa în patul cu perinile o ur- mărea, o mustra. Ori, pentruca s'o gate odată cu el, îl îngroapă în gu- noi. In zilele următoare băiatul e Ionel, încârcând gunoiu, dă de el Atâta a trebuit pentru mamă-sa bătrână, care-şi mustră nora cu cuvinte ca acestea: Apoi tu p bărbatul tău întors nenorocit di războiu şi după moarte îl batjoco- reşti?

Mamă, ai dreptate. Dumneata mi-ai spus de multe ori că suc- căţea şi aveai toată dreptatea. Io- nică, să ştii şi tu că am fost o căţea, n'am fost mama ta. Mi-e ruşine, dragul meu fiu, că trebue să audă urechile tale astfel de vorbe. Şi mama lui Ionică, după o sinceră spovedanie şi cuminecare, s'a le- dreptat. Iar versul auzit în biserică.

Vino Isuse în inima mea
Vino iubirea mea scumpă,
Adă cu Tine şi dragostea Ta
Iar pe satana-l alungă,

zic, acest vers îl cânta de multe ori

Păr. Octavian Fulicea

Inmormântarea Păr. canonic on. şi vicar pensionar George Munteanu din Timişoara

Vineri, în 19 Noemvrie 1943, s'a stins din viaţă pe neaşteptate Păr. George Munteanu din Timişoara, unul dintre cei mai cucernici preoţi ai Eparhiei de Lugoj. Miercuri a săvârşit încă Sf. Liturghie, iar Vineri dimieeaţa, pe când se pregătea să meargă la biserică, moare. A fost un preot vrednic şi un român însufleţit. Vrednicia lui l-a ridicat la treapta de vicar şi canonic on.

Dragostea de care s'a bucurat în viaţă, nu numai din partea superiorilor şi a fraţilor săi intru Hristos, ci şi a cetăţenilor marelui

FOIŢA „UNIRII POPORULUI"

Colindă

Toată oastea creştinească
Astăzi să se veselească.
O stea mare s'o ivit
Sus la sfântul răsărit.
Şi străluce cu tărie,
Veste mare, bucurie,
Căci, vecinicul Dumnezeu
A trimis pe fiul Său,
Să se nască 'n Viflaim
Pe cum porunci David.
Şi să facă mântuire,
Dela vecinica perire,
Lui Adam celui căzut,
Cu tot neamul de demult
Şi cu celalalţi cu toţi,
Până şi cu-ai lui nepoţi.
Mântuire se vesteşte
Pe cum steaua străluceşte.
Căci la sfântul răsărit
Sfântă lege s'a sădit.
Legea Sfânt'a Domnului
Mântuirea omului.
La apus şi miază-noapte
Era întunerec foarte.
Sus la răsărit lumină —
Prins'o legea rădăcină,
Să zică de Dumnezeu
Prin cel iubit Fiul Său.
Răsăritul cel de sus
S'o vestit şi la apus
Şi 'n părţile lumii toate
Precum şi la miază-noapte.
Că s'o născut pe pământ,
Astăzi Mesia cel sfânt.
Aceasta au dovedit
Şi trei crai din răsărit,
Şi păstorii-s mărturie
C'or văzut ce va să fie.
Când îngerii sus cântau
Şi ei încă fluerau,
Intru cinstea lui Isus
Cu puterile de sus.
Alergat-au ca să vadă,
Ce să fie-atâta roadă?
Şi-l aflară înfăşat
Pruncul în iesle culcat.
Şi Fecioara Preacurată.
Lângă El sta supărată
Că în Viflaim oraş
Nu s'o căpătat sălaş.
Şi-o născut pe Fiul Sfânt
In iesle-aci pe pământ.
Iară marele 'mpărat
Foarte rău s'o supărat.
De vorba celor trei crai
S'o făcut un mare bai.
Iară Irod cel viclean
S'o făcut mare duşman,
De toţi pruncii i-o tăiat
Câţi împrejur o aflat
Şi-o gândit fără folos
C'o omorât pe Cristos.
Dar Maica cu Iosif Sfântul
Iute-au părăsit pământul.
In Egipt s'au aşezat
Şi pe Cristos au scăpat.

Culeasă din comuna Săcalul de Câmpie, jud. Mureş
Prof. NIC. PINTEA

Trandafir şi Busuioc

(Urmare şi sfârşit).

Impăratul, auzind dela fată că voinicul care a scăpat-o din mâinile smeilor este tocmai flăcăul dela bucătărie, i-a poruncit, să plece afară din cetate şi să se îmbrace în hainele în care a fost în ziua întâia, când a omorît pe smeul cel cu un cap şi aşa să vină înaintea lui. Busuioc a făcut după porunca împăratului, şi venind astfel îmbrăcat fata l-a cunoscut şi a spus tatălui ei că el este cu adevărat voinicul cel omorîtor de smei. El însă a ţinut una şi bună, că nu este el ci altul. Impăratul i-a poruncit, să vină îmbrăcat ca atunci a douaoară când a omorît pe cel de al doilea smeu. Şi de data aceasta Busuioc a tăgăduit că ar fi el viteazul. Numai când a venit îmbrăcat în hainele de aur, atunci a mărturisit împăratului că în adevăr el i-a scăpat fata din mânile smeilor. Drept mulţumită împăratul i-a dat pe fiica lui de soţie şi l-a pus stăpân peste jumătate din împărăţia lui.

Trecând mulţi ani dela această întâmplare, Busuioc şi-a pus în gând în o zi, să plece la curţile smeilor, să vadă ce mai este pe acolo. Impărăteasa încă s'a învoit să facă această cale, dar l-a rugat, să ducă cu el oaste, pedestrime şi călărime multă, aşa cum se cade la un împărat, cu care oaste să poată birui şi stăpâni împărăţia smeilor. Busuioc însă nu a vrut, ci a plecat călare pe calul său cu care în ţinerete a omorît el pe smei. Am uitat să spun că acuma calul şi-a pierdut darul de a vorbi. Apropiindu-se Busuioc de curţile smeilor, a întâlnit pe drum o babă, care ducea pe umeri o pereche de desagi cu nuci. Dând Busuioc bineţe, baba îi zise: „Voinice, pune-mi aceşti desagi pe cal, şi-ţi voiu da la noapte loc

A apărut „Calendarul dela Blaj" pe 1944

BCU Cluj / Central University Library Cluj

oraş, s'a putut vedea cu prilejul înmormântării sale, care s'a făcut Duminecă, în 21 Noemvrie, când o mare mulţime din ce are Timişoara mai bun, în frunte cu Preasfinţia Sa Păr. Episcop rom. cat. Dr. Augustin Pacha, a ţinut să-i dea cinstea din urmă, petrecându-l la mormânt.

Slujba înmormântării a săvârşit-o Păr. prepozit din Lugoj Dr. Nicolae Brînzeu, încunjurat de vreo 20 preoţi şi 2 diaconi. In cursul prohodului s'au ţinut următoarele cuvântări: Păr. prepozit Dr. Nicolae Brînzeu, a vorbit în numele Preasfinţitului Episcop Dr. Ioan Bălan şi în numele Capitlului diecezan; Preasfinţia Sa Dr. Aug. Pacha, episcopul rom. cat. din Timişoara în numele Episcopiei din Timişoara, unde repausatul era profesor de limba română şi de istoria românilor; Păr. vicar Dr. Iuliu Raţiu, în numele parohiei din Timişoara; Păr. protopop Gh. Medoia din Comloş în numele preoţilor din vicariat. S'a mai ţinut o cuvântare, în numele Căminelor de ucenici din Timişoara, a căror sprijinitor a fost adormitul în Domnul.

Şi au mai sunat odată clopotele câştigate de dânsul la biserica sa din Fabrică, apoi s'a pornit lin... lin... spre cimitir... Era seară târzie cu picuri de ploaie, semnul durerii noastre, când osemintele i-au fost aşezate în cripta familiară.

A adormit cu dorul şi dragostea lui Isus Euharisticul în suflet. Acelaş dulce Isus să-l odihnească cu drepţii.

Pr. *Gheorghe Medoia*

Dragă cetitor, plătituţi-ai abonamentul? Dacă nu, trimite-ni-l, că n'avem cu ce ne plăti hârtia şi tiparul.

Din popor

Să nu ne lăsăm datinile

Războiul acesta ne aminteşte tot mai des despre Japonia, ţara din răsăritul îndepărtat, care uimeşte lumea prin faptele ei. Oameni cari se aruncă cu avion cu tot asupra vaporului duşman, cari se duc cu torpila (glonţul vaporului) la moarte sigură sunt lucruri pe care noi nu ni-le putem închipui. Ţară, care a plecat de 80 de ani la drum ca să se organizeze, astăzi a ajuns în fruntea tuturor.

Citeam într'o carte că secretul acestei ţări este următorul: A învăţat dela fiecare ţară ceeace este bun şi folositor şi nu şi-a uitat nimic din datinile sale vechi.

Să ne gândim numai bine, cât suntem noi de departe de aşa ceva. Cât ce a ieşit unul din satul în care s'a născut şi a mers într'un oraş, când se întoarce îşi bate joc de obiceiurile din satul său, pentrucă, vezi Doamne, el e mai umblat. Se duce unul servitor în Bucureşti şi când se reîntoarce, Doamne păzeşte să-ţi mai cânte o doină din sat, ci numai zdrâncănituri învăţate dela ţiganii din mahala.

Să nu ne uităm că oraşul e acela care strică obiceiurile unei ţări şi depărtează pe oameni dela mersul pe o cale sănătoasă.

Să luăm numai un exemplu: Doi oameni săteni, când se întâlnesc pe un drum, se salută:

— Dea Dumnezeu bine, măi frate.

— Dumnezeu să ajute, frate; da de unde eşti?

— Din Blăjel; dar tu?

— Eu din Bazna; dar unde ai fost?

— La Mediaş.

— Şi eu acolo mă duc. Pace bună să dea Dumnezeu.

— Doamne dă-o.

Când se întâlnesc însă doi nădrăgari, care au făcut cunoştinţă cu oraşul, se uită unul la altul cu coada ochiului, trec unul pe lângă altul ca doi muţi şi nu zic o vorbă, pentrucă încă nu s'au recomandat, adecă nu au făcut cunoştinţă unul cu altul.

Acum, să judece fiecare, care purtare e mai omenească, a săteanului sau a nădrăgarului?

Un alt exemplu s'ar putea lua din biserici:

Obiceiul nostru românesc şi creştinesc e aşa, ca să îngenunchem de mai multe ori la biserică în timpul slujbei. Să luăm bine seama că dacă cineva e numai un pic de domnişor sau domnişoară, se îndoaie puţin de mijloc la evanghelie, dar nu mai îngenunchează, pentruca să arete că-i ceva mai fifi.

Unul care-şi înjura şi batjocorea mereu nevasta, l-a auzit şi pe altul vorbind la fel cu nevasta lui. Atunci s'a cătrănit şi a spus: „Măi frate, tu n'ai dreptul să vorbeşti aşa, bună, rea cum e, este nevasta mea".

Aşa să spunem şi noi. Bună, rea cum e această ţară, e a noastră, cu obiceiurile şi datinele ei, pe care să le păstrăm, bune, rele, frumoase sau urîte, aşa cum sunt.

I. SÂRBU

De prin sate

Misiuni sfinte la Cipăieni

Adevărată răscoţire, împărtăşită de o ploaie de daruri, au fost misiunile ţinute la Cipăieni de părinţii călugări dela Obreja V. G Dardai şi Daniil Ciubotaru în zilele de 6--13 Noemvrie.

Pregătiţi sufleteşte credincioşii, de neobositul părinte Al. Caian, au aşteptat cu mult dor misiunile prom se, ca o răsplată spirituală a daniilor făcute de ei în favorul mănăstirei şi orfelinatului cu prilejul colectei întreprinse la Cipăieni în zilele de 11 şi 13 Oct. 1943, daniile cari întrec cu bine suma de 120.000 lei.

Misiunile au început în seara zilei de 6 Nov. cu oficierea vecerniei şi paraclisului, în aşteptarea sosirii părinţilor misionari.

Predicile au fost ţinute de părintele V. Dardai, vorbind însă şi părintele Daniil, iar mărturisirile le-au ascultat Sfinţiile Lor, doar în ultima zi fiind ajutaţi de părintele Aurel Marcu din Roşia.

S'au împărtăşit cu sfintele taine 1559 credincioşi, rod foarte frumos al strădaniilor depuse de părinţii misionari, dar mai ales a muncii neobosite săvârşită în ogorul sufletelor de păr. Al. Caian timp de aproape 14 ani, de când păstoreşte parohia noastră.

In ziua de 8 Nov. după sf liturghie s'a făcut procesiune euharistică la locul vechei biserici unde în capela zidită, — deasupra fostului altar, — de dl Maior Emil în amintirea tatălui său fost protopop în Cipăieni, s'a oficiat litia euharistică în timp de războiu, urmată de o predică mişcătoare pentru împăca ea tuturor duşmăniilor. Rar să vezi o procesiune săvârşită cu atâta cucernicie şi ordine, impusă doar din respect către cele sfinte, fără poruncă.

In seara zilei de 12 Nov. s'a făcut primirea solemnă în Reuniunea Mariană a 405 membre, solemnitate care a impresionat adânc şi care va rămâne ca o amintire plăcută. Remarc că Reuniunea noa e una din cele mai vechi.

Tot în seara zilei de 12 Nov. s'a făcut şi încheierea oficială a misiunilor.

A urmat încunjurul bisericei de

---

de dormit şi calului loc de hodină în grajd". Busuioc a ascultat-o fără să ştie că baba este mama smeilor. Mergând ei pe drum, nu peste mult au ajuns la porţile unor curţi mari din piatră, unde au intrat. Baba a dus calul în grajd, iar pe Busuioc l-a poftit în o casă strălucită, unde l-a poftit la o masă aşternută gata, cu tot ce-i poftea inima de mâncat şi de beut. Stând Busuioc la masă îi zice baba: „Măi puete, ţi-aşi da de mâncat şi de beut, şi ţi-aşi da şi bani, că am destui, dar mă tem de paloşul tău pe care-l porţi la brâu, care nu are astâmpăr". Busuioc îi răspunse: „Paloşul meu nu face nimica la nime". Dar baba temându-se i-a zis: „Cu toate spusele tale, tot mă tem de el. Ca să fiu mai hodinită, iată aici îţi dau trei fire de păr, aruncă-le asupra lui şi atunci ştiu că nu va face nimic". Busuioc, ori nepricepând gândul babei, ori necrezând în farmece, a aruncat asupra paloşului cele trei fire de păr. Şi deodată, ce să vezi, minune, paloşul s'a liniştit, s'a umplut de rugină şi nu mai tăia nici în pâne moale. Smeoaica atunci repede scoate paloşul ei şi omoară pe Busuioc împărat, apoi i-a luat trupul şi l-a spânzurat în pod la fum.

Fratele său Trandafir, după mulţi ani, uitându-se în o zi la năframa pe care a primit o dela Busuioc atunci când acesta a plecat dela casa părinţească, a văzut pe ea trei picături roşii de sânge şi a priceput că fratele lui este mort. A doua zi s'a şi făcut de ducă, să plece în lume, să-l caute şi de cumva va putea să-i mântuie macar trupul. Plânsetele şi vaietele părinţilor săi vedeau bine acum că rămân şi fără de al doilea fecior, n'au putut opri pe Trandafir din gândul pe care şi l-a pus. Luându-şi rămas bun dela părinţi, a plecat în lume, şi după mai multe zile de mers a ajuns la o încrucişare de drumuri, unde era înălţată o cruce. Neştiind încătrău să apuce, s'a pus în genunchi şi s'a rugat lui Dumnezeu, să-i îndrepte paşii pe calea cea bună. Sfântul Petru l-a văzut îngenunchiat şi auzindu-i şi rugăciunea, s'a dus la Dumnezeu şi i-a zis: „Doamne, să-i dăm şi lui Trandafir un cal de călărie care să-l ducă până când va afla pe fratele lui, Busuioc". „Bine Petre — zise Dumnezeu — fă aşa precum ai zis". Şi deodată Trandafir s'a pomenit lângă el cu un cal frumos, care avea la oblânc o nuia de sânger şi de înger.

Incălecând Trandafir calul, s'a dus spre curţile unde împărăţea fratele său Busuioc. Apropiindu-se de porţile cetăţii, toţi curtenii i-au ieşit înainte cu mare alaiu, crezând că este împăratul Busuioc, căci ei semănau leit poleit ca două picături de apă. Nici împărăteasa n'a crezut că Trandafir n'ar fi Busuioc, şi de aceea l-a şi certat că a părăsit-o atâta vreme. Toate rugăminţile împărătesei şi ale curtenilor au rămas zadarnice, căci Trandafir a doua zi a plecat şi el la curţile smeilor, nevrând să ia cu el pe nimeni, decât calul şi nuiaua cea de sânger şi de înger.

Pe drum a întâlnit şi el baba cea cu desagii cu nuci, care l-a rugat să-i ajute şi să-i pună pe cal. Trandafir a ascultat-o şi oprind la lăcaşurile smeilor, baba l-a poftit în casă şi la masă. Ospătându-se Trandafir, baba i-a spus că l-ar ţinea şi mai bine şi i-ar da bani cu feldera, dar se teme de paloşul său, care într'una se mişcă ca frunza cea de plop, i-a dat şi lui Trandafir trei fire de păr să le arunce asupra paloşului, ca să se astâmpere. Atunci voinicul şi-a scos paloşul din teacă şi l-a ridicat asupra babei zicând: „Unde ai pus pe fratele meu? Să mi-l aduci încoace, că de nu, te taiu în bucăţi". Baba neavând încătrău, i-a dat trupul lui Busuioc. Trandafir l-a lovit de trei ori cu nuiaua cea de sânger şi de înger şi fratele lui a inviat mai frumos par'că decât cum a fost înainte de moarte. Amândoi au omorît apoi pe mama smeilor şi luându i toate avuţiile s'au întors acasă. Busuioc a rămas împărat peste toată ţara socrului său, iar Trandafir, încărcat de bogăţii, s'a întors la părinţii lui. Şi de n'or fi murit şi astăzi trăiesc.

Ş. M.

AGRISTULE, adă-ţi aminte să te spovedeşti şi să te cumineci de Crăciun. Fă această faptă anul acesta cu gândul, ca bunul Dumnezeu să aducă, cât mai curând, adevărata pace pe pământ.

Vezi-l, cumpără-l şi te convinge de frumseţea lui

BCU Cluj / Central University Library Cluj

3 ori cu lumânări aprinse și în sunetul clopotelor, după care intrându-se în biserică s'a oficiat botezul unui băiat de 13 ani din părinți pocăiți.

Mai impresionantă a fost însă ziua de Sâmbătă, când după terminarea sf. liturghii și la parastasului pentru eroi și toți morții parohiei, părinții misionari au fost conduși, în drumul către gara Sânger, de aproape toți credincioșii parohiei, în sunetul clopotelor și a cântecelor mariane cu steagul Reuniunii în frunte.

Ajungându-se la crucea din „Șesul Crucii", pentru a nu pierde trenul, părinții călugări se despart de credincioși, adresându-le câte un cuvânt fiecare. A impresionat adânc confesiunea făcută de păr. Danil și din ea concluzia, care-i adevărata biserică a lui Hristos, biserica catolică. La această despărțire au vărsat multe lacrimi cei ce plecau, dar mai vârtos cei ce au rămas, lacrimi cari au dovedit dragoste pentru cele sfinte și regret pentru cei ce plecau.

La serviciile divine a cântat corul condus de tânărul credincios Fabiu Hărșian.

Laudă lui Dumnezeu!

AUGUSTIN BOLOGA
învățător pensionat

Din Sf. Nicolae (Sânmiclăuș)

Ziua unirii Transilvaniei cu Patria Mamă în fruntașa comună Sf. Nicolae s'a serbat cu toată cinstea cuvenită.

După serviciul divin celebrat de păr. Crișan, lumea a trecut dela biserică la școala primară de stat, unde s'a desfășurat programul serbării.

Serbarea a început cu Imnul Regal. D. subinspector școlar Eugen Tufan într'o cuvântare însuflețită a arătat însemnătatea zilei, amintind numele marilor luptători ardeleni cari au pregătit actul unirii din anul 1918.

Elevii școalei primare sub conducerea d-lui învățător-director Ion Ștefan și a d-nei înv. Lucia Bleahu au aranjat o șezătoare frumoasă, care a plăcut mult.

Restul programului s'a complectat cu declamări de poezii și puncte de cor conduse de harnica învățătoare d-ra Maria Pop.

Din Tiur

Ziua de 21 Noemvrie a fost o zi de alese bucurii sufletești pentru credincioșii noștri din Tiur. Inainte de amiaz s'a slujit sfânta liturghie de către Păr. Ioan Vultur, profesor și secretar al Agru-lui și de către Păr. Silviu Raica, parohul local. Credincioșilor prezenți la sfânta liturghie într'un număr foarte frumos, le-a vorbit Păr. Vultur, despre „Preacurata Fecioară Maria, ajutorul nostru". Tiurenii au frumosul obicei de a cânta cu toții la sfânta liturghie, alături de cei patru buni cântăreți ai stranei.

După amiaz s'a ținut, într'una din salele frumoasei școli primare, adunarea lunară a asociațiilor religioase din parohie: *Agru*, sub conducerea Părintelui *S. Raica* și *Reuniunea Mariană* a femeilor sub conducerea doamnei *Silvia Raica*. A vorbit agriștilor și marianistelor adunate în număr deosebit de frumos, Păr. profesor *Ioan Vultur* despre „Apostolatul mirenilor". dându-le frumoase explicații și îndemnuri de urmat. Au mai vorbit Păr. Raica și d-na S. Raica și s'au cântat frumoase cântări religioase. Amintim aci că atât *Agru* cât și *Reuniunea Mariană* a femeilor sunt foarte active și au făcut foarte mult pentru înfrumsețarea bisericii, care este ca un pahar de aur, și pentru diferitele opere de binefacere.

CORESP.

Pilda vie a preoților din protopopiatul Orăștiei

Părintele protopop Valer Paveloniu din Orăștie ne trimite 8000 Lei pentru monumentul compozitorului Iacob Mureșianu.

Observăm că aceasta e a doua danie a acestor preoți, dând fiecare de astă dată câte 500 Lei. Iată și numele acestor vrednici preoți: 1) Protopop V. Paveloniu, 2) Octavian Balomiri, 3) Victor Boca, 4) Ioan Bejan 5) Septimiu Avram, 6. Alexandru Crișan, 7) Nicolae Zeicu, 8) Remus Popoviciu, 9) Augustin Boca, 10) Șolomon Armean, 11) Vasile Pleșug, 12) Andrei Berinde, 13) Beniamin Pop, 14) Sevastian Bănățean, 15) Vasile Moody și 16) Virgil Bărbuleț

Ce frumos ar fi, dacă pilda acestor preoți vrednici și jertfelnici ar f urmată și de alții, nu numai de preoți, ci și de mireni!

Gazeta „Ardealul" dela București a adunat, în câteva luni, peste un milion Lei pentru monumentul lui Gheorghe Coșbuc, marele nostru poet năsăudean Oare noi în câtă vreme vom ajunge la suma aceea?

Teologii din Blaj în mijlocul poporului

Dumineca trecută parohienii Păr. Iustin Dulău din Spini au avut bucuria de a primi în mijlocul lor pe elevii an. IV. dela Academia noastră, conduși de Păr. rector Dr. Tit Liviu Chinezu.

La ora 10 s'a slujit sf. Liturghie de către Păr. Rector și Părintele local. Predica a fost rostită cu multă însuflețire de clericul Ioan Roșca vorbind despre Maria, mama oamenilor. S'au împărtășit cu Sf. Taină un mare număr de credincioși. Răspunsurile la sf. Liturghie au fost date de corul clericilor an. IV. condus de clericul Vasile Mare.

După masă s'a făcut Litia de război, după care clericii au dat un frumos concert religios. Păr. rector le-a vorbit credincioșilor despre trăirea de fiecare zi cu Cristos și despre sfințirea muncii și a necazurilor, apoi despre Apostolatul Rugăciunii, îndemnând pe credincioși, să se înscrie în această asociație. La urmă a făcut un călduros apel la rugăciune pentru sfințirea noastră și pentru pace, după care a împărțit tuturor credincioșilor iconițe.

Părintele Iustin Dulău a mulțumit Păr. Rector pentru deosebita cinste și bucurie cu care a învrednicit pe parohienii săi.

Tot timpul Păr. rector și clericii au fost oaspeții Păr. Iustin Dulău. Frumoasa inițiativă a clericilor an. IV. merită laudă și sperăm, că prin părintească grije a Păr. rector al Academiei, clericii vor duce și în alte sate cu același succes solia păcii și a biruinții în Cristos.

Adunarea generală
a Reuniunii de femei „Sf. Maria" din Lugoj

In ziua de Duminecă, 21 Noemvrie 1943, sub presidența de onoare a P. S. Sale *Dr. Ioan Bălan*, episcopul Lugojului, s'a ținut adunarea generală a *Reuniunii de Femei* române unite „Sf. Maria". Adunarea și-a desfășurat programul în sala corului „Lyra", fiind de față întreg Comitetul și multe membre din Reuniunea Sf. Maria. Mai erau prezenți canonicii: Ienea, Deciu și Ștefan Bălan, protopopii: Dr. P. Suciu, Cadar și Sasu și păr. Ulmeanu.

Prima care a luat cuvântul a fost d-na *Emilia Dr. Brînzeu*, prezidenta Reuniunii Sf. Maria. Secretara, d-na Aurora Petrovici, face o dare de seamă despre activitatea multiformă a Reuniunii de femei.

Ajutorarea celor nevoiași a format pentru Reuniune o grije de căpetenie. Din hărnicia membrelor s'au colectat în ultimii doi ani 67,633 Lei și flanele pentru 10 fetițe, care sumă a fost distribuită copiilor și bătrânilor săraci. Iar pentru preoții cari predică pe Hristos printre păgâni, pentru Misiuni, Reuniunea a colectat în acest an 8500. Pentru sf. Biserică Reuniunea s'a îngrijit îndeosebi de înfrumsețarea și înzestrarea Catedralei din Lugoj. In acest scop s'au confecționat: 1 rând de ornate din mătase țesută, pe seama P. S. Sale Episcopului, apoi 6 cămăși-stihare, 1 acoperitoare pe Analoghion, 4 patrafire, 2 prapori mici, 2 covoare persane în valoare de 140.000 Lei, 2 covoare persane mici în valoare de 35.000 Lei. Pe seama bisericii din Bucureșci (Hunedoara) a donat trei fețe de masă pentru sf. Altar, 1 ștergar, 2 patrafire și 2 mânecări. Apoi Reuniunea a confecționat 2 rânduri de ornate pentru biserica din Arad și Subcetate. Reuniunea se mai ocupă și de curățirea și împodobirea Bisericii Catedrale. Mai ales este de insemnat că membrele Reuniunii Mariane cercetează foarte regulat sf. Biserică și se spovedesc și mărturisesc cât se poate de des, ceeace le face cinste. In total sunt 86 de membre în Reuniune.

D-na Maria Hubian — casieră — face apoi o dare de seamă asupra casei. Din cele arătate în raport se constată că averea s'a administrat foarte cinstit și potrivit bugetului. La finea anului 1942 Reuniunea are active 54,447 și capital depus 78.984 Lei, în total 133,432 Lei. Dându-se descărcare Comitetului, P. S. Sa dă o seamă de sfaturi foarte chibzuite și practice și laudă frumoasa activitate desvoltată de membrele Reuniunii, stăruind ca și în viitor să fie tot atât de folositoare pentru Neam și pentru Biserică, spre a se dovedi vrednice de nobila misiune întipărită în statutele Reuniunii sf. Maria din Lugoj. (*sbd*).

Vizita studenților români în Slovacia. In urma invitației Federației Studenților Slovaci, un grup de studenți români a făcut o vizită în Slovacia. In țara prietenă tinerii români au fost foarte bine primiți. S'au vizitat instituțiile culturale și organizațiile studențești. La înapoiere, delegația română a depus o coroană la mormântul marelui poet național slovac Hviezdoslav.

Cunoștințe folositoare

Mai e timp să plantați pomi

Timpul cel mai potrivit pentru plantarea pomilor este toamna, până când nu îngheață pământul, căci avem mai multă siguranță la prindere. Pomii se cumpără dela pepinierile pomicole autorizate și care au certificat de sănătatea pomilor dela Ministerul Agriculturii și Domeniilor. E bine să mergem la una din pepinierile pomicole din regiunea în care vom face plantația și numai dacă nu găsim aici, vom lua dela o pepinieră dintr'o regiune vecină.

Pomii se pot planta îndată ce vegetația a încetat, adică atunci când frunzele îngălbenesc și cad ușor de pe ramuri. Nu plantați pomi decât din speciile și varietățile ce vi-se recomandă de către oameni care cunosc această ramură.

Pomii sunt buni de plantat când au 2—3 ani, afară de piersici care se pot planta ca altoi de 1 an.

Când luăm pomi dela pepinieră trebuie să observăm ca tulpina să nu fie roasă, coroana formată din 5—6 ramuri bine desvoltate, locul unde a fost cepul la punctul de altoire să fie vindecat, adică rana să fie închisă și rădăcinile să nu fie sdrelite.

Fel de fel

Hotel de lux la *Cercul* Polar

După o călătorie cu trenul de 23 de ore, sau după un sbor de patru ore deasupra țării celor 62.000 de lacuri, ajungi dela capitala Finlandei, Helsinki, la Cercul Polar nordic. Aici se găsește un hotel foarte modern, cel mai luxos din toată lumea nordică. Acest hotel se află la Rovaniemi, pe malul fluviului Kemi. Ai o priveliște minunată asupra peisagiului lapon. In acest hotel găsești tot ce-ți trebue, oricât de mare domn ai fi. Pare o priveliște din povești când te uiți afară prin ferestrele hotelului, ascultând o melodie vieneză la radio, și zărești trecând laponi în costumele lor pitorești, cu sănii trase de reni. Poți mânca specialități lapone, dar bucătarul cunoaște toate mâncările renumite din lume. Nu duci nici o lipsă, în nici o privință. Odăile au telefon și baie, terasă, etc. Aici mai poți întâlni și astăzi oaspeți din toate țările, departe de lume în apropierea Oceanului Înghețat de Nord, la Cercul Polar.

Ciudățenii ale urșilor albi

La urșii aibi din regiunile polare numai femela doarme într'adevăr iarna, după ce și-a săpat împreună cu masculul un bârlog. Ursul bărbat cadează apoi intrarea spre „dormitorul" soției, pleacă singur pe drumuri și vine să-și ia soția și cei copiii, născuți între timp, abia primăvara.

că e nu numai cel mai frumos, dar și cel mai ieftin calendar.

Germania nu duce tratative de pace

In vremea din urmă, gazetele engleze au vestit, că Germanii duc tratative de pace cu Englezii.

Din Berlin se află, că ştirile acestea nu corespund adevărului. Germanii susţin că veştile răspândite sunt numai o propagandă engleză.

Conferinţa dela Cairo

Dl Roosevelt, Churchill şi mareşalul chinez Ciang Kai Shek au avut o întâlnire la Cairo. Reprezentanţii celor trei state aliate au discutat chestiuni militare în legătură cu mersul războiului.

Conferinţa a ţinut 5 zile. Hotărîrile luate au rămas secrete. Din comunicatul oficial dat asupra celor discutate s'a aflat, că pe primul plan s'a desbătut războiul contra Japoniei. O ştire engleză anunţă că cei trei bărbaţi de stat au hotărît ca să pornească o ofensivă mare în Asia, pentru a recuceri terenurile ocupate de armatele japoneze.

Rămâne să vedem dacă planurile aliaţilor nu se vor spulbera în faţa puternicelor forţe japoneze. Astăzi Japonia este foarte bine pregătită de război.

Declaraţiile primului ministru japonez

Dl Tojo, preşedintele consiliului de miniştri japonez, într'un discurs ţinut la Tokio, a arătat marile sforţări pe cari le fac anglo-americanii în oceanul Pacific, pentru a opri înaintarea japoneză, cu toate că atacurile lor sunt zadărnicite de forţele japoneze.

Vorbind despre svonurile de pace răspândite de unele ţări streine, dl Tojo a declarat că Japonia nu va pune armele din mână, până când nu va câştiga victoria finală. Japonezii cunosc foarte bine marile greutăţi pe cari le mai au de învins, dar ştiu şi aceea că duşmanii lor sunt din ce în ce mai slabi.

Războiul Japoniei

In apele din apropierea insulelor Gilbert, forţele japoneze au scufundat două vapoare portavioane şi un vapor de război, iar un crucişetor a fost aprins în timpul luptelor.

Incercările americanilor de a debarca întărituri pe insula Bougainville a dat greş. Prin contraatacuri puternice, Americanii au fost respinşi, având pierderi grele.

Stalin nu vrea să aibă neînţelegeri cu Japonia

Din Stockholm se anunţă că Stalin şi-a arătat părerea de rău fiindcă nu a putut lua parte la conferinţa aliaţilor dela Cairo. Nu a mers pentrucă prezenţa sa ar fi nemulţumit poporul japonez.

Se vede, că Stalin vrea să trăiască în legături bune cu Japonia şi de aici înainte.

Intrevederi politice la Tokio

D. Sighemitsu, ministrul de externe al Japoniei, a avut la Tokio o întrevedere cu d. Malick, ambasadorul Rusiei, care a durat o oră.

După consfătuirea celor doi oameni politici, d. Sighemitsu a primit în audienţă pe ministrul german dela Tokio cu care a discutat situaţia războiului din Europa.

Hotărîrile luate în cele două întrevederi nu se cunosc.

Războiul cu Rusia

Pe frontul răsăritean ofensiva sovietică a slăbit. Trupele ruseşti sunt obosite şi demoralizate în urma marilor pierderi pe cari le-au avut în ultimul timp.

Germanii, cari înaintează spre Kiew, au ocupat oraşul Corosten — un nod important de comunicaţii. Generalul rus Vatutin pregăteşte un nou front defensiv, pentru a opri înaintarea germană.

In regiunea Cercasi armatele germane au încercuit şi nimicit câteva unităţi sovietice.

Intre Berezina şi Pripet, Ruşii atacă cu puteri mari.

In arcul dela Nevel, Germanii au ocupat poziţii noui.

La Smolensk se dau lupte mari.

In Crimeea de miazănoapte s'au dat numai lupte locale. Forţele sovietice debarcate la Kerci au rămas izolate. Linia româno-germană nu a putut fi străpunsă.

La Kricev, atacurile ruseşti au fost respinse.

In regiunea gurii Niprului, Germanii au reocupat localităţi importante.

In partea de miazăzi a frontului răsăritean au început ploile din care cauză operaţiile militare au scăzut simţitor.

Războiul din Italia

Pe valea fluviului Sangro, armata 8-a britanică atacă pe un front de 20 Km. In această parte a frontului se dau lupte grele. O coloană de muniţii anglo-americană a fost sdrobită în întregime.

Germanii nu recunosc pierderea localităţilor Lanciene şi Vrentano.

Pe coasta de sfinţit a Italiei, anglo-americanii au bombardat cu puteri mari trupele germane fără ca să poată rupe frontul german.

In portul Bari, aviaţia germană a scufundat 2 vapoare, iar un al treilea a fost aprins.

Pe celelalte fronturi din Italia situaţia a rămas neschimbată.

Declaraţiile generalului englez Smuts

Generalul englez Smuts, care se află acum la Londra, a ţinut în parlamentul britanic un discurs în care a arătat că după război va trebui să se facă o „trinitate" (comitet) de conducere a statelor din Europa compusă din Anglia, Statele Unite şi Rusia.

După acest război — a spus dl Smuts — Germania va fi ştearsă de pe faţa Europei, astfel că pe continent vor rămâne ca mari puteri numai Anglia şi Rusia, care va domina întreaga Europă. Japonia — după părerea generalului englez — nu va mai exista.

Toate acestea se vor întâmpla numai dacă vor câştiga Englezii războiul.

Discursul Fuehrerului Hitler

Fuehrerul Adolf Hitler a ţinut o vorbire în faţa a peste 20 mii ofiţeri tineri ieşiţi de curând din şcolile militare.

Conducătorul Germaniei a arătat cauzele pentru cari a pornit poporul german acest mare război. Forţele iudaice împreună cu Anglia şi Rusia pregătiseră moartea poporului german. Existenţa Germaniei era ameninţată, aşa că Germanii au fost siliţi să pună mâna pe armă, pentru a se apăra.

In încheiere, Fuehrerul a adresat noilor ofiţeri germani un apel să lupte din toate puterile lor, ca să scape Germania dela pieire.

S'a cerut Bulgariei să evacueze Macedonia

Se află din Sofia că Americanii şi Englezii au cerut Bulgariei ca să evacueze (părăreasca) Macedonia.

D. Bojiloff, primul ministru bulgar, vorbind despre cererile aliaţilor, a declarat că Bulgaria nu doreşte nici un petec de pământ strein, însă este hotărîtă să apere cu orice preţ ceeace este al ei. Bulgarii nu vor evacua Macedonia, pentrucă aceasta ar însemna începutul dezastrului pentru poporul bulgar.

Ştiri scurte politice

In Istria au fost omoriţi de comuniştii 224 locuitori italieni.

Norvegia a încheiat un acord economic cu Germania.

Până acum au fost deportaţi (duşi) în Rusia 16 mii estonieni.

In Belgia au fost împuşcaţi mulţi oameni, fiind învinuiţi de atentate împotriva membrilor armatei germane şi a unor persoane civile, precum şi din cauza că aveau arme neautorizate.

Foametea în India este tot mare şi grea. Cerealele aduse de englezi nu sunt destule pentru a acoperi nevoia populaţiei.

Pe frotul finlandez se dau numai lupte locale fără insemnătate.

Guvernul japonez a protestat pentru a doua oară pe lângă guvernele Statelor Unite şi Angliei împotriva atăcării şi bombardării vapoarelor, în cari se află instalate spitale cu răniţi.

Cu prilejul zilei de naştere a generalului Franco, Fuehrerul Adolf Hitler a trimis şefului statului spaniol o telegramă de felicitare.

Englezii au pierdut marele distrugător „Hurwort".

Toată lumea cumpără „Calendarul dela Blaj".

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ştirile săptămânii

1 Decemvrie la Blaj a fost sărbătorit numai în biserica catedrală. La ora 10 s'a slujit adecă o sfântă liturghie de către Il. Sa prepozitul mitropolitan şi vicarul general Dr. V. Macaveiu înconjurat de canonici şi de directori. A predicat foarte însufleţit Păr. rector al Academiei Teologice Dr. Liviu Chinezu, iar pe urmă s'a slujit un parastas pentru sufletele regelui Ferdinand şi a celor ce au pregătit unirea dela 1 Decemvrie 1918.

Cuvântul Papei. Se află dela Vatican, că în ziua de Crăciun Papa Pius al XII-lea va adresa lumii întregi o vorbire, care va avea un caracter religios şi politic. Mesajul va fi difuzat la postul de radio al Vaticanului, aşa că poate fi ascultat de oricine.

Pentru monumentul lui Iacob Mureşianu am primit de curând dela preoţii din protopopiatul Orăştiei Lei 8000, iară dela cetitorul nostru Ghiţă Duma din Partoş Lei 100. Avem deci adunaţi şi depuşi la bancă Lei 40 660.

Suferinţele Lituanilor din partea bolşevicilor. Scriitorul lituanian Ignăs Scheymios a ţinut o conferinţă la Helsinki, capitala Finlandei, în care a arătat câtă pagubă a avut Lituania pe urma ocupaţiei de către bolşevici, din 1939 până la 1940. Afară de marile pagube materiale $^{2}/_{3}$ din populaţie a fost deportată şi înlocuită prin bolşevici, 3000 de lituanieni au fost ucişi, 38 000 deportaţi în Rusia şi 12 000 deportaţi în Siberia la muncă silnică.

Mulţumită publică. Oficiul parohial greco-catolic Borzeşti aduce la cunoştinţă tuturor abonaţilor fii ai comunei plecaţi din ea, că datorită lor şi celor de acasă Bisericuţa noastră a putut fi refăcută înlăuntru, clădindu-se şi un cor, deoarece era neîncăpătoare, cor care a costat cam 100 000 Lei. Înşirăm daniile mai mari: Dl prof. Dr. Alexandru Borza 10.000 Lei, Preot Vasile Lupu Copăceni 5000 Lei, dl Ioan Sas controlor vamal 5000 Lei, dl prof Ion Modrigan 3000 Lei, dl prof. Emil Miron 2500 Lei. Locul puţin din gazetă nu îngădue publicarea tuturor, fiind peste o sută de donatori cu sume mai mici. La Cartea de aur a Bisericii însă se găsesc cu toţii. Tot pe această cale le aducem mulţumită publică. *Preot I. Moldovan.*

Două bande de spărgători. Poliţia oraşului Turnu Severin a pus mâna pe două bande îndrăzneţe de spărgători. Una era condusă de Gh. Căprioru din comuna Strehaia ajutat de Lupu Constantin, iar a doua de Nicola Bănică, în vârstă de 17 ani. Aceşti hoţi erau foarte îndrăzneţi. Unele din mărfurile furate le-au vândut chiar păgubaşilor, fără să se teamă că vor fi descoperiţi. Cu toate actele dresate au fost daţi în judecată.

Cumpărarea seminţei de viermi de mătasă. Cei cari doresc să se ocupe cu creşterea viermilor de mătasă, pentru a-şi procura semânţa de viermi, trebue să se adreseze ocoalelor agricole, arătând cantitatea ce voesc să cumpere. Este oprit a se folosi altfel de semânţă.

Pentru Onoraţii Preoţi. Trimitem „Calendarul dela Blaj" şi pe aşteptare, însă numai Onoraţilor Preoţi, cari nu au putut încasa banii dela săteni înainte. În schimb îi rugăm, să binevoiască a ni-i trimite cât mai neîntârziat, fiindcă noi am luat banii pentru tipar împrumut şi plătim bobândă pentru ei.

Pentru cetitori. „Calendarul dela Blaj" costează 80 Lei + 5 Lei contribuţie naţională + spesele poştale. Spesele poştale însă s'au mărit pentru luna Decemvrie 1943 şi Ianuarie 1944 cu 30% (la sută). Deci întovărăşiţi-vă mai mulţi inşi, ca să se împărţească spesele poştale şi ca astfel calendarul să vă coasteze cât mai puţin.

Vânzarea viţelor altoite. Ministerul agriculturii şi domeniilor anunţă că viţele altoite nu sunt blocate. Vânzarea lor este liberă în comerţ, fără a se cere vreo formă de vânzare. Preţul nu este fixat. El se stabileşte între vânzător şi cumpărător după învoială.

Ajutor la gazetă am primit dela următorii abonaţi: 13865 d-na Vasilica Creţu, 500 Lei în amintirea fiului ei Mircea, mort pentru patrie. 10868 Iosif Moldovan, Gâbud, 33 Lei. 10859 Marţian Sila funcţionar Poi, 30 Lei. Le mulţumim din inimă. Bunul Dumnezeu să le răsplătească înmiit.

Evreii din Italia vor fi internaţi în lagăre. Postul de radio Roma anunţă că toţi Evreii din Italia vor fi internaţi în lagăre de concentrare. Averea lor va fi confiscată şi se va folosi la ajutorarea celor bombardaţi de către aviaţia anglo americană.

Noile taxe poştale începând dela 1 Decemvrie 1943 şi până la 31 Ianuarie 1944 taxele poştale se măresc cu 30% în folosul operelor de asistenţă socială ale Consiliului de patronaj. În aceste două luni scrisorile se timbrează după cum urmează: o scrisoare simplă în aceeaşi localitate cu 15 lei; o scrisoare simplă, în alte localităţi cu 21 lei; o carte postală simplă cu 13 lei; o carte postală ilustrată cu 15 lei; o carte de vizită cu 6 lei. Taxa de recomandare este de 26 lei; taxa de expres pentru loco este de 89 lei, iar pentru alte localităţi 52 lei.

Preţul opincilor. Comisariatul general al preţurilor a fixat noul preţ al opincilor. El se socoteşte la kgr. Astfel opincile calitatea I costă 1405 lei, calitatea II 1115 lei, iar calitatea III 894 lei.

Noul ministru plenipotenţiar al Spaniei în România a depus o coroană de flori pe mormântul eroului necunoscut. Excelenţa Sa şi membrii legaţiei spaniole au fost primiţi de d. colonel George Tomescu, şeful protocolului militar. O companie de onoare din regimentul de dorobanţi de gardă Mihai Viteazul a dat onorurile.

Cutremur de pământ în Turcia. Aflăm din Istambul că în Turcia a avut loc un mare cutremur de pământ. O mulţime de clădiri au fost dărâmate; s'au scos până acum 4 mii de morţi şi peste 3 mii de răniţi.

Un cuţit de 4000 ani. In apropierea localităţii Borna din Wuerttemberg, s'a găsit îngropată o unealtă de acum 4000 ani. Unealta are forma unui cuţit lung de 28 cm., gros de 2 cm şi lat de 5 cm. Se crede, că acest cuţit se folosea la lustruirea lemnelor şi a oaselor.

Poşta gazetei

10859 *Sila Marţian* pens. Pui. Primit 260 Lei. Pe anul 1943 a fost restanţă 140 Lei. — 90 Lei costul unui Calendar plus porto, iar 30 Lei au fost trecuţi la ajutor.

Oficiul Parohial r. u. Budinţi. Primit Lei 1155 repartizaţi conf. scrisorii din 29, X. 1943.

13457 *Muntean Ioan*, Soc. „Concordia". Primit banii şi scrisoarea. Nu putem publica în „Unirea Poporului" cele cerute, fiindcă ziarul nostru nu trece în Ungaria, iar com. Milaş, se află în teritoriul cedat.

Preot Alexandru Rusu, Ţăgşoru 9782. Achitat complect pe anul 1943.

Nic. Comşa paroh, Porumbacul de sus. 7809 mai are o restanţă de 140 Lei.

9880 *Faur Dumitru* cantor, Mărgău. Primit 560 Lei.

Preot Emil Sasu, Bocşa Montană. 9060 Mihail Perian trimis 400 Lei ab. pe 1943. Primit 1400 Lei.

9634 *Boroş Sinefta*, Ciumbrud. Primit 400 Lei şi repartizaţi pe 194, 1175 Lei. pe 1942 150 Lei şi 75 Lei pe 1943-44 până la 15 Ianuarie. Rugăm trimiteţi complectarea ab. până la 500 Lei.

5013 *Vasile Oprişor*, Bucureşti. Primit 600 Lei. 100 restanţă pe 1943 şi 500 pe 1944. Trimitem calendar.

12379 *Gh Marcu* Câmpeni. Primit 700 Lei şi repartizaţi astfel: 100 Lei pe 1942, 400 Lei pe 1943 şi 200 Lei pe 1944.

Când scrieţi ori trimiteţi bani, arătaţi-ne totdeauna, şi neapărat, şi Nr. din stânga fâşii, cu care vă merge gazeta. Altfel nu putem rezolvi scrisorile D-Voastre.

Capitlul Mitropolitan Român Unit din Blaj

Nr. 1403-1943.

Moşii, cari se dau în administraţie fixă

Capitlul Mitropolitan din Blaj dă în *administraţie fixă*, începând cu 1 Ianuarie 1944, pe timp de 7 ani, următoarele moşii fundaţionale:

1. Moşia fondului bazilitan din comuna *Bucerdea grânoasă* în suprafaţă de 177 jug., arător, cositor şi păşune.

2. Moşia fundaţiunei Aug. Laday dela *Petrisat* în suprafaţă de 220 jug., arător şi păşune, împreună cu o vie de rod în suprafaţă de 6 jug. şi via dela *Valea-lungă* în suprafaţă de 4 jug. Această din urmă vie se poate da şi singură.

3. Via fondului bazilitan, din hotarul comunei Cenade în suprafaţă de 4 jug.

4. Moşia fundaţiunei Vancea dela *Sân-miclăuş* în suprafaţă de 160 jug., arător şi cositor.

5. Moşia fundaţiunei Şuluţiu dela *Vidrasău* în suprafaţă de 200 jug. arător, cositor şi păşune.

Moşiile sunt înzestrate cu toate clădirile recerute şi posedă întreg inventarul viu şi mort, necesar exploatărilor agricole.

Acest inventar se va da în folosinţă pe lângă garanţă hipotecară.

Venitul anual se va oferi în grâu, care se va calcula şi plăti cu preţul oficial dela 1 Octomvrie a fiecărui an, sau dacă nu va mai fi preţ oficial, cu preţul de pe piaţa Blajului, la aceea dată.

Pentru vii venitul se va da în must predat în natură.

Administratorii angajaţi cu contract vor avea să supoarte toate spesele de regie.

Cei cari reflectează la luarea în administraţie fixă a acestor moşii, vor înainta ofertele lor închise, timbrate legal, separate pentru fiecare moşie, până la data de *30 Decemvrie* 1943, orele 12, la Administraţia Centrală Capitulară din Blaj.

Administratorii vor avea să respecte în ce priveşte exploatarea moşiilor, toate dispoziţiile, impuse în mod natural şi prin legi, pentru o bună şi raţională cultivare a terenelor moşiei respective.

Ofertanţii, a căror oferte vor fi acceptate, vor avea să depună odată cu semnarea contractelor, o garanţă egală cu venitul pe un an al moşiilor.

Informaţiuni mai detailate se pot primi dela Administraţiunea Centrală Capitulară din Blaj.

Blaj, din şedinţa capitulară, dela 1 Decemvrie 1943.

Dr. Victor Macaveiu
prepozit capitular.

119 (1-1)

Corpul Portăreilor Tribunalului Dumbrăveni

Nr. Dos. 17-1943

Publicaţie de licitaţie

Subsemnat Şef Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. G 197—1943 a judecătoriei mixte Dumbrăveni în favorul reclamantei Silvia Lăpădat repr. prin advocatul Dr. Alexandru Vamoşiu din Dumbrăveni pentru încasarea creanţei de 1520 Lei şi acc. se fixează termen de licitaţie pe ziua de 16 Decemvrie 1943, orele 15, la faţa locului în comuna Alma Nr. C. 244 unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară 1 şură, 1 şopron, 1 coteţ, 1 butoi, 1 plug şi 1 maşină de prăşit, etc., în valoare de 31.000 Lei.

La caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Dumbrăveni, la 18 Noemvrie 1943.

FEFLEA
portărel principal.

118 (1—1)

Tipograf Seminarului Blaj

BCU Cluj / Central University Library Cluj